

програма забезпечення молоді житлом на 2013–2017 роки, Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2009–2015 роки, Програма роботи з обдарованою молоддю на 2001–2005 роки, Програма сприяння соціальному становленню та адаптації кримськотатарської молоді на 2002–2005 роки та ряд регіональних програм). Проте, слід констатувати, що орієнтація на основне призначення програмного методу — комплексно вирішувати проблеми окремих груп молоді або загальних проблем молоді, не дає необхідного позитивного ефекту.

Неефективна реалізація державної молодіжної політики як пріоритетного напрямку діяльності держави ставить перешкоди на шляху створення умов для соціалізації молоді та перетворення її на активного учасника соціально-політичних процесів, пов'язаних зі становленням України як демократичної, правової та соціальної держави.

ВОЛКОВА Д. Є.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри конституційного права

ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ ТА ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ЗА РАДЯНСЬКИХ ЧАСІВ

Наразі дуже актуальним є питання взаємодії таких інститутів громадянського суспільства, як громадські об'єднання (громадські організації та громадські спілки), з органами публічної влади. Це стосується як контролю за діяльністю органів публічної влади з боку громадськості, так і підвищенню ефективності участі громадськості у здійсненні публічної влади, так і інституту соціального замовлення. З цієї точки зору представляє інтерес історичний досвід, у тому числі радянського періоду.

Як правило, праці про взаємодію громадських організацій (громадські спілки за часів СРСР були відсутні) з органами публічної влади (фактично, з органами державної влади, бо органи місцевого самоврядування не розглядались як носії муніципальної влади) були дуже ідеологізованими та не є досить цікавими для сучасних дослідників. Прикладом може бути робота Т. М. Мельник «Местные советы и общественные организации», 1980 р. (Мельник Т. М. Местные советы и общественные организации / Т. М. Мельник. — М. : Юрид.лит., 1980. — 72 с.), ін.

Однак, відкидати усі праці часів СРСР про взаємодію громадських організацій з органами публічної влади навряд чи буде плідним. Справа

в тому, що комуністична ідеологія пропонувала поступову передачу функцій державних органів громадським організаціям. На сучасному етапі ситуація дещо змінилась, але ідея передавати, делегувати певні повноваження органів публічної влади інститутам громадянського суспільства, у т.ч. громадським організаціям, залишається актуальною. Ще більш нагальним є підвищення ефективності взаємодії органів публічної влади з громадськими об'єднаннями, а також розширення переліку форм такої взаємодії.

З цієї точки зору, можна рекомендувати для ознайомлення низку праць. Наприклад, роботу М. Т. Баймаханова «О переходе функций государственных органов к общественным организациям» (Баймаханов М. Т. О переходе функций государственных органов к общественным организациям / М. Т. Баймаханов. — Алма-Ата : Изд-во «Наука», 1965. — 245 с.). Як вже зазначалось, наразі сама ідея переходу функцій державних органів громадським організаціям є застарілою. Але, певні міркування автору (стосовно методу заохочення, який використовують громадські організації, стосовно можливості застосування методу примусу, стосовно зміни власних повноважень при переході функцій державних органів до громадських організацій тощо) можуть стати у нагоді при розробці відповідних питань.

Так само корисною можуть бути і ідеї з праці вже згаданого Д. В. Шутька, який у книзі «Советы народных депутатов и общественные организации» розглядав питання підвищення ефективності діяльності місцевих рад через підвищення ефективності взаємодії між ними та громадськими організаціями, а також правові основи цієї взаємодії та її форми (Шутько Д. В. Советы народных депутатов и общественные организации / Д. В. Шутько. — М. : Изд-во «Знание», 1979. — 65 с.).

До низки праць радянських вчених, теоретичні положення яких можна використати наразі при підвищенні ефективності та розширенні сфери взаємодії між громадськими об'єднаннями та органами публічної влади, примикає ще одна. В. М. Горшенев у своїй монографії «Участие общественных организаций в правовом регулировании» детально розглянув такі актуальні на сучасному етапі розвитку громадських організацій в Україні питання, як передача повноважень від органів публічної влади цим організаціям, та проблеми виконання громадськими організаціями взятих на себе повноважень — у т.ч., нормотворчість та правозастосовну діяльність цих організацій (Горшенев В. М. Участие общественных организаций в правовом регулировании / В. М. Горшенев. — М. : Государственное изд-во юридической литературы, 1963. — 168 с.).

Ще кілька монографій, присвячених загальним питанням діяльності громадських організацій в СРСР, містять цікаві розділи з аналізованої

проблематики. Наприклад, про закономірності розвитку громадських організацій (Щиглик А. И. Закономерности становления и развития общественных организаций в СССР. Политико-правовое исследование / А. И. Щиглик. — М. : Изд-во «Наука», 1977. — 254 с.), про типи та способи взаємодії громадських організацій та державних органів (Общественные организации в политической системе. Аспекты взаимодействия с партией, государственными органами, трудовыми коллективами / отв. ред. Ц. А. Ямпольская. — М. : Издательство «Наука», 1984. — 272 с.), про права та обов'язки громадських організацій у різних сферах суспільного життя, у т.ч. у сфері соціального розвитку, та про гарантії функціонування громадських організацій (Конституционный статус общественных организаций в СССР / отв. ред. А. И. Щиглик. — М. : Наука, 1985. — 200 с.) тощо.

Отже, значна частина робіт радянських дослідників присвячена питанням взаємодії громадських організацій та державних органів. Ці роботи доцільно поділити на 2 групи. Публікації, що належать до першої групи, є надто ідеологізованими, та не представляють значного інтересу при розв'язанні сучасних проблем громадських організацій в Україні. Публікації, що належать до другої групи, присвячені проблемам передачі окремих повноважень органів публічної влади громадським організаціям, підвищенню ефективності їхньої взаємодії за іншими напрямками. Саме вони становлять значний інтерес для подальшого розвитку українського громадянського суспільства (роботи М. Т. Баймаханова, Д. В. Шутька, В. М. Горшеньова, ін.).

КУЛІ-ІВАНЧЕНКО К. К.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри конституційного права

СОЦІАЛЬНЕ ЗАМОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ЗАКОНОПРОЕКТНИХ РОБІТ

В Верховній Раді України зареєстровані два законопроекти про соціальне замовлення. Перший — це проект Закону України «Про соціальне замовлення» № 7332 від 24 травня 2001 року (далі — Законопроект № 7332), розроблений групою одеситів Костусєвим О. О., Крупніком А. С., Камінником І. С., Брудним В. І.) і внесений на розгляд Верховної Ради України народним депутатом України третього скликання О. О. Костусєвим. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України надало позитивний висновок,